

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem

- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,

aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,

to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim,

ale i dla drugich”.

Jan Paweł II

PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ W DZWOLI

Spis treści

Wstęp.....	
I Misja szkoły.....	4
II Cele szkoły.....	4
III Powinności wychowawcze każdego nauczyciela.....	6
IV Powinności wychowawców klasowych.....	6
V Treści wychowawcze.....	7
VI Wizja absolwenta.....	17
VII Propozycje tematyki godzin wychowawczych.....	18
VIII Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.....	20
IX Cele wychowawcze Samorządu Uczniowskiego.....	20
X Powinności wychowawcze pedagoga.....	21
XI Harmonogram działań okolicznościowych.....	22
XII Ewaluacja Programu Wychowawczego.....	23

WSTĘP

Program Wychowawczy Szkoły został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów, oczekiwań rodziców oraz nauczycieli. Jego założenia zostały oparte na misji i wizji szkoły. Program opisuje treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców związane z realizacją misji wychowawczej szkoły oraz zadań w zakresie wychowania i opieki. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele są zobowiązani do podejmowania działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, dostosowanie do jego potrzeb i możliwości. Treści programu są zgodne ze Statutem Szkoły.

Podstawą prawną programu wychowawczego są następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o prawach dziecka, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 29 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r.- art. 3, 19, 28, 33.
4. Ustawa o Systemie Oświaty.
5. Karta Nauczyciela.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
7. Statut Szkoły.

Czynnikami, które w decydujący sposób wpływają na rozwój dziecka są te, z jakimi spotyka się w dwóch najważniejszych dla niego, na tym etapie rozwoju środowiskach: dom rodzinny oraz szkoła. Bezdyskusyjnie najważniejszym środowiskiem dziecka jest rodzina. Tu dziecko przychodzi na świat, tu zaspokajane są jego najważniejsze potrzeby, a rodzice są takim wzorem, który oddziałuje przez całe życie, także dorosłe. Niemniej doniosłą rolę w wychowaniu młodego człowieka odgrywa szkoła, której zadaniem jest troska o wszechstronny rozwój uczniów. Szkoła powinna nie tylko przekazywać wiedzę z różnych dziedzin nauki, ale także kształtować u uczniów odpowiednie postawy moralne i społeczne.

Dom rodzinny i szkoła powinny więc ściśle współpracować ze sobą, w celu stworzenia odpowiedniej atmosfery wychowawczej. Wskazane jest, by oba te środowiska miały zbliżony sposób myślenia, stawiały sobie zbieżne cele i dochodziły do nich podobnymi metodami. Wówczas mamy dużą szansę na sukces wychowawczy, którym jest ukształtowanie dojrzałego emocjonalnie, młodego człowieka, mającego własne zdanie, tolerancyjnego, uczciwego, umiejącego żyć z innymi i dla innych. Ukształtowanie człowieka aktywnego, przedsiębiorczego, potrafiącego formułować swoje myśli i poglądy w sposób jasny, precyzyjny i zrozumiały, umiejącego bronić swojego zdania, a jednocześnie słuchającego innych.

I MISJA SZKOŁY

- Uczymy prawdy.
- Kształtujemy piękno.
- Wychowujemy do twórczego działania w samodzielnym życiu.
- Działamy po to, aby:
 - **nasi uczniowie** - maksymalnie rozwinęli swoje umiejętności i postawy w każdym aspekcie: intelektualnym, duchowym, społecznym, emocjonalnym i fizycznym;
 - **ich rodzice** - darzyli nas zaufaniem i aktywnie wspierali nasze działania;
 - **nauczyciele** - mieli pełną satysfakcję z wykonywanej pracy;
 - **szkoła** - cieszyła się uznaniem środowiska.

II CELE SZKOŁY

Nasza szkoła stwarza warunki do:

- Wspierania rozwoju dziecka młodszego w oddziałach przedszkolnych, przygotowania dzieci 5 i 6-letnich do podjęcia nauki w szkole.
- Zapewnienia efektywnej nauki dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.
- Rozbudzania uczuć i kształtowania postaw patriotycznych.
- Budowania więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku, tolerancji oraz prawidłowego komunikowania się i znajdowania sposobów przezwyciężania stresów.

- Optymalnego i wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w bezpiecznym, przyjaznym środowisku, przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Wzmocnienia funkcji opiekuńczej szkoły we współpracy z instytucjami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi.
- Rozbudzenia i rozwijania indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielnego myślenia i sprawnego działania.
- Efektywnej współpracy z rodzicami i integracji ze środowiskiem lokalnym.

Pozytywne zachowania uczniów modelowane są poprzez:

- **Dawanie im przykładu** – dorośli w szkole, a zwłaszcza wychowawca, przestrzegają norm, szanują innych, odznaczają się wysoką kulturą osobistą i wrażliwością na potrzeby innych, reagują na wszelkie przejawy zła i naruszania zasad, są uczciwi, konsekwentni i odpowiedzialni, aktywnie działają w społeczności szkolnej.
- **Dążenie do integracji klasy** – w „zgranej” grupie uczniowie czują się ważni i akceptowani, dzięki czemu stają się częścią zespołu i chętnie podejmują różnorodne formy aktywności.
- **Aktywizowanie całej grupy do działania** – taki dobór zadań, aby każdy jej członek mógł/musiał coś zrobić; uczenie wychowanków sposobów udzielania sobie nawzajem wsparcia oraz umiejętności współpracy między nimi.
- **Zadbanie o dobrą i bezpieczną atmosferę w klasie i w szkole** – spokój i poczucie bezpieczeństwa sprzyjają rozwojowi indywidualnemu i społecznemu uczniów, pomagają łagodzić konflikty i nieporozumienia, stymulują nawiązywanie dobrych relacji z całą społecznością szkolną.
- **Pracę indywidualną z uczniami wymagającymi pomocy** – po zdiagnozowaniu potrzeb i problemów wychowanka można pomóc mu przezwyciężyć niepożądane emocje i zachowania.
- **Pracę wychowawczą z zespołem klasowym** – kształtowanie konstruktywnych postaw poprzez zajęcia warsztatowe.
- **Systematyczne udzielanie uczniom informacji zwrotnych** – bezstronne, pozbawione oceniania informowanie uczniów o stopniu ich rozwoju, dokonaniach i istniejących jeszcze deficytach oraz przypominanie im o normach i zadaniach, jakie przed nimi stoją.
- **Podejmowanie szybkich działań naprawczych w sytuacjach kryzysowych** – negocjacje, mediacje, spotkania z pedagogiem, psychologiem, zawieranie kontraktów.
- **Współpracę z rodzicami uczniów** – próba poprawienia relacji między rodzicami a wychowankiem, pokazywanie rodzicom, jak mogą konstruktywnie wspierać swoje dzieci.
- **Docenianie i nagradzanie wszelkich pozytywnych wysiłków uczniów** – słowne pochwały, uznanie na forum klasy/szkoły, nagradzanie ich za osiągnięcia.
- **Inne działania, podejmowane w konkretnych sytuacjach.**

III POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE KAŻDEGO NAUCZYCIELA

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni w szczególności:

1. Wszelkoniemnie wspierać rozwój osobowy ucznia (intelektualny, psychiczny, społeczny, moralny, estetyczny i duchowy).
2. Rozwijać dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Uświadamiać praktyczną użyteczność edukacji w każdej sytuacji i na każdym etapie życia.
4. Wyrabiać samodzielność, otwartość na problemy cywilizacyjne świata, odpowiedzialność za siebie i za grupę, której jest się członkiem.
5. Uczyć szacunku dla siebie i wobec innych, przygotować do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, kształtować postawy patriotyczne.
6. Przygotować do rozróżniania dobra i zła.
7. Kształtować umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, bycia tolerancyjnym.
8. Kształtować umiejętność zgodnego współdziałania ze sobą, w szkole i środowisku, szanowania elementarnych praw człowieka.
9. Promować zdrowy styl życia.
10. Udzielać pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów (prowadzone diagnozy).
11. Ściśle współpracować z rodzicami, wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym i innymi nauczycielami w sprawach wychowawczych dotyczących uczniów.
12. Kształtować w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

IV POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

1. Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom danej klasy. Dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki może jednak wyznaczyć inną osobę, która będzie wykonywała te zadania.
2. Opracowanie klasowego Planu wychowawczego w porozumieniu z zespołem klasowym, przedstawienie go rodzicom na pierwszym spotkaniu z rodzicami w danym roku szkolnym.
3. Zapoznanie rodziców z Programem wychowawczym szkoły na pierwszym spotkaniu.
4. Czuwanie nad wynikami pracy swoich wychowanków i reagowanie w przypadku nierealizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów, dotyczących dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia.
5. Otaczanie indywidualną opieką każdego wychowanka.
6. Integrowanie i dbanie o atmosferę zespołu klasowego.
7. Planowanie i organizowanie wspólnie z uczniami i ich rodzicami różnych form życia zespołowego.

8. Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
9. Bieżące rozwiązywanie problemów i zagadnień mających miejsce w klasie.
10. Umożliwianie uczniom uczestniczenia w sytuacjach wymagających samodzielności i odpowiedzialności.
11. Współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie, uzgadnianie i koordynowanie ich działań wychowawczych wobec ogółu uczniów, wychowanków uzdolnionych, mających niepowodzenia szkolne lub sprawiających trudności wychowawcze.
12. Podejmowanie działań mediacyjnych w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami lub uczniami a nauczycielami.
13. Współdziałanie z pedagogiem szkolnym w zakresie rozpoznawania potrzeb, zainteresowań, uzdolnień uczniów, podejmowania działań opiekuńczo-wychowawczych.
14. Kształtowanie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących zachowania własne i innych osób.
15. Prawidłowe i systematyczne prowadzenie dokumentacji klasowej dotyczącej sfery opiekuńczo- – wychowawczej.

V TREŚCI WYCHOWAWCZE

BLOK TEMATYCZNY	TREŚCI WYCHOWAWCZE	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATOR	ETAP EDUKACYJNY
<i>Kształtowanie postępowania zgodnego z uniwersalnymi zasadami etycznymi i społeczno-obywatelskimi</i>	1. Formowanie osobowości ucznia w duchu ogólnoludzkich wartości.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły: Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktycznym, zasadami BHP i innymi regulaminami. ➤ Zapoznanie uczniów z zasadami oraz kryteriami oceniania w szkole. ➤ Zapoznanie uczniów z podstawowymi prawami człowieka oraz z działalnością instytucji, organizacji 	<p>wychowawcy,</p> <p>wychowawcy i nauczyciele przedmiotu</p> <p>dyrektor wszyscy nauczyciele</p>	SP, Gim.

		<p>i fundacji działających na rzecz ochrony jego praw.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przestrzeganie praw człowieka, dziecka we wzajemnych relacjach nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń. ➤ Zajęcia z policjantem. 	<p>SU, Rzecznik Praw Ucznia pedagog wychowawcy</p> <p>policjant</p>	<p>SP, Gim</p>
	<p>2. Wdrażanie ucznia do planowania własnego rozwoju osobowego poprzez refleksje nad samym sobą, swoim miejscem w szkole i społeczności lokalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność kół zainteresowań. ➤ Organizowanie innych kół zainteresowań zgodnie z potrzebami uczniów. ➤ Inspirowanie uczniów do działań wykraczających poza program nauczania, w tym do udziału w olimpiadach, projektach, itp. ➤ Wspieranie i propagowanie inicjatyw Samorządu Uczniowskiego. ➤ Udział uczniów w uroczystościach ogólnoszkolnych i klasowych. ➤ Zachęcanie uczniów do korzystania z zasobów bibliotecznych (także poza szkołą), multimediiów. ➤ Motywowanie uczniów do wykorzystania własnych pomysłów w realizacji potrzeb rozwojowych. ➤ Uczestnictwo w <i>Targach Szkół, Drzwiach</i> 	<p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>opiekun SU,</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>bibliotekarz,</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawca kl. III Gim.,</p>	<p>SP, Gim.</p>

		<p><i>Otwartych.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia dla uczniów gimnazjum nt. doradztwa zawodowego (tematyka: predyspozycje zawodowe, rynek pracy, możliwości dalszej edukacji). ➤ Systematyczne promowanie szkoły w środowisku lokalnym. ➤ Współpraca z organizacjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, wspierającymi szkołę. ➤ Dokonywanie przez uczniów samooceny zachowania. 	<p>pedagog, wychowawca pedagog, psycholog</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawca</p>	<p>Gim.</p> <p>Gim.</p>
	<p>3. Kształcenie wrażliwości i nieobojętności na przejawy przemocy, zła, wulgarności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poinformowanie uczniów o zakazie używania przemocy i wynikających ze Statutu Szkoły konsekwencjach złamania tego zakazu. ➤ Działania profilaktyczne opisane w <i>Programie Profilaktycznym</i> szkoły. ➤ Systematyczne dyżury nauczycieli podczas przerw, konsekwentne reagowanie na przejawy przemocy i wulgarności. ➤ Apele i uroczystości szkolne. ➤ Współpraca z Komendą Policji. 	<p>wszyscy nauczyciele, dyrektor</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele pedagog, dyrektor</p>	<p>SP, Gim</p>

	<p>4. Wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności światopoglądowej, religijnej, narodowej, kulturowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Propagowanie wolontariatu. ➤ Praca wychowawców nad spójnością zespołu klasowego. ➤ Realizowanie treści dotyczących szeroko rozumianej tolerancji na poszczególnych przedmiotach. ➤ Kształtowanie prawidłowych postaw wobec osób niepełnosprawnych. ➤ Uświadomienie konieczności udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym. ➤ Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji poprzez wystawy prac artystycznych uczniów. ➤ Uczestniczenie społeczności szkolnej w mszach św. z racji ważnych uroczystości szkolnych. 	<p>opiekun SKW</p> <p>wychowawcy klas, pedagog</p> <p>wychowawcy, pedagog</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele,</p>	<p>SP, Gim.</p>
<p><i>Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej z jednoczesnym otwarciem na Europę i świat</i></p>	<p>1. Kształtowanie postawy patriotyzmu, tożsamości narodowej. Wychowanie w duchu demokracji i propagowanie osiągnięć kultury europejskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w obchodach rocznic świąt szkolnych, lokalnych, narodowych i państwowych. ➤ Edukacja obywatelska uczniów wprowadzenie elementów wychowania regionalnego. ➤ Przygotowanie ceremoniału szkolnego. ➤ Udział w konkursach, projektach przedmiotowych. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wytypowany nauczyciel</p> <p>wyznaczeni nauczyciele</p>	<p>SP, Gim</p>

	<p>2. Dbanie o kulturę i poprawność języka ojczystego - eliminowanie wulgaryzmów i zwrotów obcojęzycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwracanie uwagi na wulgarne słowa w mowie potocznej, przestrzeganie zasad poprawnej polszczyzny. ➤ Debaty projektów gimnazjalnych. ➤ Wystąpienia publiczne uczniów. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wyznaczeni nauczyciele</p>	<p>SP, Gim.</p>
	<p>3.Uczeń dba o honor i tradycje szkoły.</p>	<p>Włączanie uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poszerzanie wiedzy na temat patrona szkoły; ➤ organizacja Dnia Patrona Szkoły; ➤ opieka nad grobami żołnierskimi, znajdujący mi się na pobliskim cmentarzu; ➤ dbanie o Izbę Pamięci. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciel historii</p>	<p>SP, Gim.</p>
	<p>4.Uczestniczenie w życiu kulturalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyjazdy do teatru, kina, lekcje muzealne, udział w imprezach środowiskowych. ➤ Okolicznościowe przedstawienia przygotowane przez klasy. ➤ Organizowanie kiermaszów prac. ➤ Organizowanie wystaw prac plastycznych uczniów na terenie szkoły. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>zgodnie z Kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych</p> <p>opiekun SKW</p> <p>nauczyciel zajęć artystycznych</p>	<p>SP, Gim.</p>

	5. Poznanie własnego regionu i kraju.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wycieczki przedmiotowe, krajoznawczo-turystyczne, rajdy. ➤ Poznanie i kultywowanie tradycji regionalnych i narodowych. ➤ Realizacja gimnazjalnych projektów edukacyjnych, związanych z historycznymi i kulturowymi wartościami regionu. ➤ Lekcje poświęcone tradycjom regionalnym (gwara, zwyczaje świąteczne, itp.). 	wychowawcy wszyscy nauczyciele opiekun projektu nauczyciele przedmiotów	SP, Gim.
<i>Kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich opartych na tolerancji, szacunku i zaufaniu</i>	1. Wymaganie zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami kultury osobistej i regulaminem szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie wzorowych postaw podczas różnych uroczystości szkolnych, np. apeli. ➤ Promowanie zasłużonych uczniów na forum społeczności szkolnej. ➤ Stosowanie sankcji wobec osób naruszających regulaminy. 	Wszyscy nauczyciele, klas, dyrektor dyrektor, wychowawcy	SP, Gim.
	2. Rozwijanie umiejętności współdziałania zespołowego, jako jednej z podstawowych form współzycia społecznego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stosowanie form pracy grupowej na zajęciach dydaktycznych i wychowawczych. ➤ Udział uczniów w projektach, wymagających pracy zespołowej. ➤ Stosowanie metod aktywizujących w pracy 	wszyscy nauczyciele opiekunowie projektu nauczyciele przedmiotów	SP, Gim.

		<p>dydaktycznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wycieczki międzyoddziałowe. ➤ Udział grupowy w konkursach. ➤ Promowanie idei wolontariatu. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciele odpowiedzialni za dany konkurs</p> <p>opiekun SKW</p>	
	<p>3. Budowanie więzi międzyludzkich opartych na zaufaniu w relacji nauczyciel – uczeń – rodzic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Indywidualne i zespołowe spotkania uczniów z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem lub dyrekcją szkoły. ➤ Współpraca z instytucjami specjalistycznymi, wspierającymi uczniów, rodziców i nauczycieli. ➤ Diagnoza problemów ucznia i pomoc w ich rozwiązywaniu. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, pedagog, rodzice</p> <p>specjaliści, nauczyciele, rodzice</p> <p>wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>SP, Gim.</p>
	<p>4. Doskonalenie asertywnych umiejętności komunikowania i wyrażania poglądów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja na wszystkich lekcjach, zwłaszcza wychowawczych, tematyki prawidłowej komunikacji, rozpoznawania własnych uczuć, emocji i panowania nad nimi, postawy asertywnej, empatii. ➤ Warsztaty psychoedukacyjne. 	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog,</p> <p>specjaliści,</p>	<p>SP, Gim.</p>

<p><i>Uczenie wrażliwości oraz dbałości o zdrowie własne i stan otaczającego nas środowiska.</i></p>	<p>1. Dbanie o czystość i estetykę terenu szkoły.</p> <p>2. Wychowanie człowieka przyjaznego środowisku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apele wychowawcze – wskazywanie problemu zaśmiecania szkoły i otoczenia. ➤ Doraźne sprzątanie sal lekcyjnych przez uczniów. ➤ Prace w ramach <i>Dnia Sprzątania Świata</i>. ➤ Gazetki ścienne, uwrażliwiające na problem zaśmiecania terenu szkoły, niszczenia jej mienia. ➤ Filmy, wycieczki, konkursy. 	<p>Samorząd Uczniowski, wychowawcy, dyrektor wszyscy nauczyciele</p>	<p>SP, Gim.</p>
	<p>3. Propagowanie zdrowego trybu życia: życie bez nalogów, zdrowe odżywianie, higiena pracy umysłowej, aktywny wypoczynek, higiena psychiczna (radzenie sobie ze stresem).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania profilaktyczne zawarte w <i>Programie Profilaktycznym</i> szkoły. 	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, specjaliści, pielęgniarka</p>	<p>SP, Gim.</p>
	<p>4. Kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody, dzieł sztuki, zabytków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyjazdy do muzeum, teatru, kina. ➤ Wycieczki krajoznawcze, spacer po najbliższej okolicy. ➤ Lekcje przedmiotowe. 	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>SP, Gim.</p>
<p><i>Dążenie do rozwijania wśród uczniów samodzielności, systematyczności i inicjatywy</i></p>	<p>1. Wspieranie i motywowanie uczniów w procesie uczenia się.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności obiektywnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykorzystanie przez nauczycieli zróżnicowanych, aktywizujących metod nauczania. ➤ Przeprowadzanie diagnoz, analiz wyników 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>zespół przedmiotowy</p>	<p>SP, Gim</p>

	<p>samooceny własnych możliwości i dokonań.</p>	<p>sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych z poszczególnych przedmiotów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie zajęć przygotowujących do sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej oraz do egzaminu gimnazjalnego. ➤ Opieka nad uczniami osiagającymi słabe wyniki w nauce; rozpoznanie przyczyn niepowodzeń szkolnych i udzielenie właściwej pomocy, realizowanie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach PPP. ➤ Pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla uczniów dostosowana do indywidualnych potrzeb uczniów. 	<p>zespół nauczycieli uczących w klasie VI i III gimnazjum</p> <p>wszyscy nauczyciele, pedagog, specjaliści</p>	
	<p>3. Motywowanie do samokształcenia i pogłębiania wiedzy, poszerzania zainteresowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opieka nad uczniami szczególnie uzdolnionymi - zachęcanie do udziału w olimpiadach przedmiotowych, konkursach itp. ➤ Promocja wewnątrzszkolna oraz pozaszkolna osiągnięć uczniów. ➤ Udział uczniów w kołach zainteresowań. 	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>SP, Gim.</p>

	4. Wychowanie świadomego obywatela.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność <i>Samorządu Uczniowskiego</i>. ➤ Wybory samorządów klasowych. ➤ Wybór Rzecznika Praw Ucznia. 	opiekun SU wychowawcy klas,	SP, Gim.
	5. Dokonywanie samodzielnych wyborów życiowych, dotyczących dalszego kierunku kształcenia i zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doradztwo zawodowe - współpraca z PPP, przedstawicielami szkół średnich w regionie, w celu ułatwienia dalszego kierunku kształcenia. ➤ Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności, by świadomie dokonywali wyborów odnośnie własnej przyszłości edukacyjnej i zawodowej. ➤ Uczestnictwo w Targach Szkół, Drzwiach Otwartych. ➤ Indywidualna praca wychowawców i pedagoga szkoły z uczniami, dotycząca wyboru dalszej drogi życiowej wychowanków. 	doradca zawodowy, wychowawca, przedstawiciele szkół średnich, pedagog,	Gim.

VI WIZJA ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej

- Ma poczucie własnej godności i wartości.
- Zdobytą wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce.
- Jest dobrze przygotowany do następnego etapu kształcenia.
- Aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu społecznym.
- Jest wrażliwy, cechuje go życzliwość i chęć niesienia pomocy innym.
- Jest kulturalny, ubiera się stosownie do okoliczności, stosuje zwroty grzecznościowe.
- Rozwiązuje problemy w sposób bezkonfliktowy, panuje nad emocjami.
- Jest twórczy, aktywnie zdobywa wiedzę, rozwija swoje zainteresowania.
- Zna swój region, czuje się dumny z bycia Polakiem.
- Szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe.
- Jest ciekawy świata i kultury innych narodów.
- Korzysta z różnych form kultury i umie wyrażać własne przeżycia wynikające z kontaktu ze sztuką.
- Potrafi gospodarować własnym czasem i dokonywać właściwych wyborów.
- Dbą o swoje zdrowie, rozwój sprawności fizycznej.
- Czuje się odpowiedzialny za przyrodę i otaczający świat.

Absolwent Gimnazjum

- Potrafi dokonać własnej, adekwatnej samooceny i posiada umiejętność akceptacji samego siebie.
- Posiada umiejętność trafnej oceny własnych zachowań i reakcji, kieruje własnym postępowaniem, dokonuje trafnych wyborów.
- Zna i stosuje zasady właściwego współżycia z ludźmi oraz ma właściwy stosunek do norm kultury bycia i form towarzyskich.
- Zdaje sobie sprawę z tego, że tolerancja jest czynnikiem warunkującym właściwe współżycie w klasie, szkole, rodzinie i społeczeństwie.
- Postrzega klasę jako element społeczności szkolnej.
- Potrafi współdziałać w zespole.
- Ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności zespołowej.
- Posiada umiejętność konfrontowania własnych opinii ze zdaniem innych.
- Zna zasady współżycia w społeczności klasowej i stosuje się do nich.
- Potrafił zaangażować się w pomoc innym.
- Zna własne środowisko i potrafił krytycznie na nie spojrzeć.
- Posiada realną wizję własnej rodziny.
- Jest odpowiedzialny za pełnione role życiowe.
- Interesuje się aktualnymi problemami najbliższego otoczenia, kraju i świata.
- Posiada umiejętność dokonania oceny zachodzących zjawisk i przemian.
- Posiada wizję swojego przyszłego zawodu.
- Posiada właściwy stosunek do zmian zachodzących w człowieku w okresie dojrzewania.
- Ma ukształtowaną świadomość ekologiczną i właściwą postawę wobec środowiska naturalnego.
- Jest współodpowiedzialny za stan środowiska teraz i w przyszłości.
- Rozwija swoje pasje, jest aktywny, twórczy w różnych dziedzinach życia.

- Jest odpowiedzialny, potrafi wyciągnąć wnioski z popełnionych błędów.
- Posiada takt i kulturę osobistą.
- Potrafi zaplanować swój czas wolny, zna korzyści płynące z aktywnych form wypoczynku.
- Kulturuje tradycje rodzinne, szkolne i narodowe.

VII PROPOZYCJE TEMATYKI GODZIN WYCHOWAWCZYCH

1. Dział: Kształtowanie postaw etyczno-moralnych i społeczno-obywatelskich

- Kształtowanie postaw samorządnych – demokratyczny i odpowiedzialny wybór samorządu klasowego.
- Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły (m.in. Statutem Szkoły, Procedurami reagowania w sytuacjach kryzysowych).
- Odpowiedzialność karna nieletniego.
- Kultura osobista człowieka - kultura ucznia w szkole (kultura bycia, stroju, języka, zachowania), obcowanie z innymi ludźmi z zachowaniem zasad otwartości i tolerancji.
- Tolerancja – przyzwolenie – akceptacja: czy zawsze oznacza to samo?
- Dlaczego boimy się obcych? – źródła nacjonalizmu i rasizmu.
- Katalog praw i wolności- jak chronić własną i cudzą godność. Instytucje ochrony praw człowieka.
- Inni? Niepełnosprawni wśród nas.
- Wolontariat – pomoc innym w potrzebie.

2. Dział: Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej z jednoczesnym otwarciem na problemy Europy i świata

- Być patriotą w kosmopolitycznym świecie.
- Czy bycie Europejczykiem wyklucza patriotyzm?
- Wskazanie ważnych postaci dla postępu kulturowego, ekonomicznego, społecznego, naukowego.
- Znaczenie obchodów rocznic ważnych wydarzeń państwowych.
- Historia mojej rodziny. Tradycje rodzinne.

3. Dział: Kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich opartych na tolerancji, szacunku i zaufaniu

- Integracja zespołu klasowego.
- Obraz własnej osoby - jaki jestem, sztuka poznawania samego siebie.
- Moja samoocena. Jak polubić siebie?
- Nawiązywanie kontaktów z innymi- problemy odpowiedzialności i tolerancji.

- Odpowiedzialność za siebie: rozwój osobowości, charakteru, zdolność do samooceny, rozwój zainteresowań, pasje, zdrowe ambicje. Umiejętność panowania nad sobą.
- Koleżeństwo, przyjaźń, miłość - ich rola w okresie dorastania.
- Dorastanie do miłości (kolejne etapy uczuć, wzajemna odpowiedzialność).
- Konflikty i sposoby ich rozwiązywania.
- Konflikty w rodzinie (czy rodzice mogą być przyjaciółmi dziecka?).
- Rodzina, jako grupa społeczna (role, prawa i obowiązki członków rodziny).
- Rodzina idealna. Wizja mojej przyszłej rodziny.
- Subkultury młodzieżowe.
- Jak radzić sobie z agresją i przemocą?
- Asertywność – sztuka odmawiania, sztuka bycia sobą.

4. Dział: Uczenie wrażliwości oraz dbałości o zdrowie własne i stan otaczającego nas środowiska

- Higiena pracy umysłowej- Jak się uczyć? Jak spędzać wolny czas?
- Ideał piękna kobiety i mężczyzny (skutki diet odchudzających i przyjmowania sterydów).
- Dojrzewanie, seksualność, antykoncepcja, ciąża.
- Zachowania ryzykowne (środki psychoaktywne, wczesna inicjacja seksualna).
- Problemy ekologiczne świata.
- Jak dbać o zdrowie? Kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń zdrowotnych.
- Ratowanie życia ludzkiego: dawca krwi, szpiku kostnego, narządów.
- Choroby cywilizacyjne (układu krążenia, nowotwory, alergie, itp.).
- Dziękuję nie biorę (profilaktyka uzależnień).
- Sposoby radzenia sobie ze skutkami stresu.
- Gdzie szukać pomocy, jeśli mam problem?

5. Dział: Dążenie do rozwijania wśród uczniów samodzielności, systematyczności i inicjatywy

- Co znaczy być wolnym człowiekiem?
- Praca - konieczność czy przywilej? Ambicje, zainteresowania, predyspozycje.
- Co czytam, oglądam i słucham? (prasa, programy TV, gry komputerowe, muzyka).
- Jak uczyć się skutecznie?
- Jak gospodarować wolnym czasem?
- Co znaczy osiągnąć sukces i zrobić karierę?
- Kto może pomóc w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej?
- Kim chciałbym zostać w przyszłości?
- Ja za 20 lat.
- Jakie są szkoły ponadgimnazjalnej w mojej okolicy?
- Moje mocne strony, jako przyszłego pracownika.
- Zawody w mojej rodzinie.
- Ciekawi ludzie z mojego otoczenia.

VIII ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczej szkoły opiera się na:

1. Zapoznaniu rodziców z Programem Wychowawczym Szkoły i wyrażaniu o nim swoich opinii.
2. Określaniu i współdecydowaniu o celach edukacyjnych szkoły (ankiety ewaluacyjne, spotkania rodziców z nauczycielami, spotkania Rady Rodziców z Dyrektorem szkoły).
3. Współdziałaniu z nauczycielami wychowawcami, pedagogiem w realizacji zadań wychowawczych.
4. Pomocy rodzicom w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci poprzez pedagogizację, profilaktykę, reedukację i terapię pedagogiczną.
5. Współdecydowaniu o organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.
6. Stworzeniu warunków do szczerych, życzliwych i rzeczowych kontaktów nauczycieli z rodzicami.
7. Umożliwianiu i ułatwianiu kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi wykwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
8. Zaangażowaniu szkoły w organizowanie pomocy finansowej i materialnej rodzinom o niskim statusie materialnym oraz profilaktycznej i terapeutycznej rodzinom patologicznym.
9. Podejmowaniu działań na rzecz pozyskiwania funduszy niezbędnych dla wspierania działalności szkoły, a także ustalaniu zasad ich użytkowania.
10. Organizowaniu działalności mającej na celu kształtowanie kultury pedagogicznej w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym.
11. Podejmowaniu wspólnych działań, promujących pożądane postawy uczniów w środowisku lokalnym.

IX CELE WYCHOWAWCZE SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

1. Propagowanie zasad samorządności wśród uczniów.
2. Przygotowanie uczniów do pełnienia w przyszłości ról publicznych poprzez praktyczne stosowanie w szkole zasad i procedur demokratycznych.
3. Nawiązywanie kontaktów, więzi z lokalnym środowiskiem.
4. Rozwijanie umiejętności współdziałania i pracy w zespole, współpracy z samorządami klasowymi, nauczycielami oraz innymi organizacjami społecznymi.
5. Kształtowanie zasad skutecznego porozumiewania się z innymi oraz tolerancji wobec innych osób.
6. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.
7. Budowanie poczucia własnej wartości i przydatności do działania na rzecz ogółu.
8. Tworzenie warunków do aktywnego udziału młodzieży w rozwiązywaniu problemów szkoły.
9. Zachęcanie do inicjatywy i przedsiębiorczości w organizowaniu życia szkolnego.

10. Rozbudzanie zainteresowania ważnymi wydarzeniami społecznymi, politycznymi, gospodarczymi i kulturalno-naukowymi.
11. Uczenie godnego zachowania się w czasie obchodów świąt i uroczystości szkolnych oraz państwowych.
12. Rozwijanie umiejętności prezentacji własnego stanowiska oraz obrony własnych racji i poglądów.
13. Kształtowanie umiejętności określania własnych potrzeb i możliwości ich zaspokajania.
14. Rozwijanie umiejętności tworzenia prawidłowych relacji interpersonalnych.
15. Rozbudzanie wrażliwości na problemy społeczne, przejawy niesprawiedliwości i krzywdy oraz troskę o słabych i bezbronnych.
16. Stwarzanie możliwości kulturalnego i zorganizowanego spędzania wolnego czasu w kontakcie ze środowiskiem rówieńczym.
17. Kształtowanie właściwego podejścia do nauki i zachowania, do procesu zdobywania wiedzy i umiejętności, do samorealizacji: konkursy popularnonaukowe, olimpiady, wystawy szkolne i klasowe, koła zainteresowań, itp.
18. Uczestniczenie w planowaniu życia i pracy szkoły: organizowanie zebrań społeczności uczniowskiej, tworzenie władzy uczniowskiej, wybór opiekuna Samorządu Uczniowskiego, Rady Samorządu Uczniowskiego, organizowanie narad klasowych, spotkań młodzieży, spotkań z Dyrektorem szkoły, Radą Pedagogiczną i innymi osobami.
19. Organizowanie czasu wolnego: działalność rozrywkowa, artystyczna, kulturalno – oświatowa, sportowo – turystyczna.
20. Uczestnictwo w gospodarowaniu szkołą: opieka nad klasami, opieka nad otoczeniem szkoły, akcje charytatywne.
21. Uczestnictwo w regulowaniu wewnętrznych stosunków: udział w tworzeniu prawodawstwa szkolnego, rozstrzyganie konfliktów uczniowskich, udział - na zaproszenie -w posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

X POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PEDAGOGA

- Dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez uczniów.
- Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.
- Opracowywanie wniosków dotyczących uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej,
- Współpraca z wychowawcami i nauczycielami w zakresie wsparcia uczniów sprawiających trudności wychowawcze.
- Organizowanie różnych form terapii zajęciowej uczniom z objawami niedostosowania społecznego.
- Udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych, nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych.
- Pomaganie uczniom w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych.
- Udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach rówieńczych i środowiskowych.
- Przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

- Dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w szkole.
- Przeprowadzanie prelekcji dla uczniów i rodziców.
- Przeciwdziałanie zagrożeniom współczesnego świata (uzależnienia, przemoc, psychomanipulacja).
- Tworzenie przyjaznego, bezpiecznego i zintegrowanego środowiska szkolnego.
- Wspieranie uczniów gimnazjum w wyborze dalszego kierunku kształcenia i zawodu.
- Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży.
- Doskonalenie umiejętności interpersonalnych i prospołecznych uczniów, nauczycieli i rodziców.
- Wnioskowanie o skierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich sądów dla nieletnich.

XI HARMONOGRAM DZIAŁAŃ OKOLICZNOŚCIOWYCH

1. Rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Święto szkoły.
3. Sprzątanie Świata.
4. Pasowanie na ucznia kl. I SP.
5. Dzień Edukacji Narodowej.
6. Narodowe Święto Niepodległości.
7. Andrzejki.
8. Mikołajki.
9. Wigilia.
10. Dzień Babci i Dziadka.
11. Zabawa choinkowa.
12. Rocznice związane z osobą Jana Pawła II.
13. Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
14. Dzień Matki.
15. Dzień Dziecka.
16. Zakończenie roku szkolnego.

Inne wydarzenia według potrzeb i zaistniałej sytuacji.

XII EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. W procesie ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczego udział biorą:
 - a) uczniowie (podczas ankiet ewaluacyjnych, rozmów z nauczycielami na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasowego lub na zebraniach Samorządu Uczniowskiego);
 - b) rodzice (podczas ankiet ewaluacyjnych, w czasie spotkań z nauczycielami lub spotkań Rady Rodziców z dyrektorem szkoły);
 - c) nauczyciele (podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej).
2. Ocena efektów wdrażania Programu Wychowawczego Zespołu Szkół W Dzwoli wraz z nanoszeniem ewentualnych poprawek, będzie dokonywana każdego roku w trakcie podsumowujących posiedzeń Rady Pedagogicznej. W zebraniu tych opinii wykorzystane zostaną:
 - ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
 - analiza danych statystycznych,
 - opinie i wnioski zebrane podczas zebrań rodziców,
 - sprawozdania z realizacji planów wychowawczych poszczególnych klas,
 - wnioski i obserwacje poczynione w czasie hospitacji,
 - sprawozdania z wdrażanych programów autorskich,
 - wykazy osiągnięć uczniów w olimpiadach, konkursach, zawodach,
 - sprawozdania z pracy pedagoga szkolnego, świetlicy, biblioteki, kół zainteresowań, Samorządu Uczniowskiego.
3. Monitoring i ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczego przeprowadza zespół nauczycieli, którego zakres kompetencji określa zarządzenie dyrektora szkoły.
4. Po każdym zakończeniu roku szkolnego następuje weryfikacja Szkolnego Programu Wychowawczego zgodnie z wnioskami przedstawionymi przez osoby uprawnione wymienione w punkcie 1 i 2.
5. Wynikające z oceny programu wychowawczego wnioski przekazane zostaną do wiadomości Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego. Zagadnienia przedstawione w programie są podłożem i inspiracją do pracy wychowawczej oraz powinny być realizowane przez wszystkich nauczycieli w ramach każdego przedmiotu i w każdej sprzyjającej ku temu sytuacji.
6. Wszelkich zmian w Szkolnym Programie Wychowawczym dokonuje Rada Pedagogiczna.

Skład zespołu nauczycieli opracowującego Program Wychowawczy:

Renata Flis – Przewodnicząca zespołu:.....

Renata Dycha:.....

Elżbieta Kapica:.....

Barbara Buryta:.....

Agnieszka Jargiło – Bożek:.....

Ks. Marcin Czajka:.....

Program Wychowawczy szkoły został pozytywnie zaopiniowany przez:

Samorząd Szkolny
(data i podpis przewodniczącego)

Radę Rodziców
(data i podpis przewodniczącego)

Zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

Obowiązuje od dnia

W imieniu Rady Pedagogicznej zatwierdził.....